

NEZAPOSLENOST—NAJVEČJI PROBLEM ANGL. VLADE

LONDONSKA POLICIJA ARETIRALA KOMUNISTA A. L. HANNINGTONA IN SE SPOPADLA Z NEZAPOSLENIMI

Voditelj nezaposlenih je bil znan komunistični agitator. — Pri spopadu v Hyde parku je bilo ranjenih nad sedemsto oseb. — Prostovoljni policisti so bili po sedmih letih prvič poklicani v službo. — Policija ima povelje razgnati vsako skupino, ki bi se zbrala na ulici.

LONDON, Anglija, 1. novembra. — Na tisoče demonstrirajočih nezaposlenih se je danes borilo na raznih glavnih londonskih ulicah s policijo. Policija je bila ves dan pripravljena, da odbije naval na poslopje, v katerem zboruje parlament.

Najhujši boji so se vršili na Trafalgar trgu, Pall Mall in na Victor Embankment.

Ko so se gledališča zaprla, so bili demonstranti pognani s Trafalgar trga, kjer je bilo središče kralov. Navzlic temu so pa morali ljudje, ki so se v večernih oblekah in dragih toaletah vračali iz gledališč, večkrat pozvati policijo, da jih je zaščitila pred razburjenimi nezaposlenimi.

Nezaposleni so hoteli predložiti svoje zahteve poslanski zbornici. Soglasno s staro tradicijo pa zamorejo predložiti parlamentu prošnje le člani poslanske zbornice, vsled česar jim ni bil dovoljen vstop v poslopje.

Nezaposleni so nato zapretili, da bodo s silo vdrli v parlament.

LONDON, Anglija, 1. novembra. — Komunističnega agitatorja W. A. L. Hanningtona, ki je organiziral korakanje brezposelnih v London, je policija aretirala pod obdolžbo, da je ščuval ljudi na upor.

Dvajset detektivov je vdrlo v njegov urad, od koder je vodil demonstracije tisočih brezposelnih, ki so vprizorili velike izgrede v Hyde parku in na Trafalgar Square. Hannington je bil aretiran, ko je pri svoji pisalni mizi govoril z nekim časnikarjem.

Uradne listine je policija zaplenila in aretirala še nekega drugega uradnika pod obdolžbo, da je razširjal hujšajoče razglase.

V četrtek je bilo pri spopadu v Hyde parku ranjenih nad 70 oseb, ko je prišlo v London nad 2000 mož "lačne armade" iz vseh krajev Anglije.

Okoli dvanajst jih je bilo ranjenih v nedeljo na Trafalgar Square, ko so hoteli korakati proti kraljevi palači in proti parlamentu.

Detektivi, ki so vdrli v Hanningtonov urad, so takoj zavzeli vse sobe, v katerih so uradniki po Hanningtonovih navodilih izdelovali načrt za večerne demonstracije.

Hannington je že dolgo poznan kot komunistični agitator, ki je tudi leta 1930 vodil brezposelnih v London.

Prostovoljni policisti, katerih organizacija je bila ustanovljena leta 1925, so bili sedaj prvič poklicani v službo in so nadomestili stalne policiste, ki bodo počivali toliko časa, da se prične zborovanje brezposelnih v Camberwell Green.

Hannington je imel izdelan načrt za korakanje do parlamentarne palače in je sklical svoje pristaje, da se snidejo na Camberwell Green, od koder so nameravali korakati proti parlamentu.

Scotland Yard (največji londonski detektivski urad) pa je izdal povelje, da policisti in detektivi razženejo vsako skupino, ki bi se zbrala na ulici. Tri sto soč policistov je vedno v službi, da vzdržujejo red. Policija bo dovolila samo skupine dveh ali treh zastopnikov, da gredo v parlament, kjer bodo vratarju izročili svoje prošnje in zahteve, ki bodo slednjič izročene poslancem.

LONDON, Anglija, 1. novembra. — Policija se je bala izgrede, ako bi brezposelni izsilili svoj

Velike demonstracije v Chicago, Ill.

150 TISOČ TKALCEV JE ZASTAVKALO

Stavkajo proti znižanju plač. — Tri četrtine tovarn je zaprtih. — Seja med tovarnarji in unijskimi delavci ni imela uspeha.

Manchester, Anglija, 1. novembra. — Tkalci v tkalnicah v Lancashire okraju so zavrnili znižanje plač od 5 do 8 odstotkov ter je zastavkalo 150.000 delavcev.

Zastopniki unijskih delavcev in tovarnarji so se takoj pričeli pogajati, toda pogajanja niso imela nikakega uspeha. Do sedaj ni še nikakega dogovora za kako bodo dočeli sejo in delavsko ministrstvo ni še odredilo ničesar.

Tri tisoč delavcev se je zjutraj zglasilo za delo v Leith tovarni, ko pa so izvedeli da bo tovarna znižala plače, so se obrnili in so šli domov.

Isto se je zgodilo v Rochdale in drugih mestih. V Lancashire okraju je okoli 200.000 tkalcev.

V zadnjih mesecih je to druga stavka v tekstilni industriji. Tedaj so zastavkali predelci in njih stavka še do danes ni končana.

MUSSOLINI POZIVA DELAVCE K FAŠIZMU

Grandi je bil imenovan v veliki fašistovski svet. Fašizem bo povzdignil italijanski narod.

Monza, Italija, 1. novembra. — V prisotnosti 200.000 poslušalcev ob priliki odkritja vojnega spomenika v tem industrijskem mestu je Mussolini pozival delavce, da pristopijo k fašistovski stranki.

— Želimo vse delavce v fašistovski stranki, kajti fašistovska stranka ima nalogo, da povzdigne italijanski narod. — je rekel Mussolini.

Mussolini je prišel v Monzo iz Pavie, kjer je ves čas parade stal v avtomobilu, kakor v Turinu. Njegovi prijatelji so se bali, da se je preveč izpostavljaval kakemu atentatu.

Rim, Italija, 1. novembra. — Dino Grandi, Alfredo Rocco in Giuseppe Bottai, katere je v juliju Mussolini odstavil kot ministre, so bili imenovani kot člani fašistovskega velikega sveta.

Grandi je bil takoj zatem, ko je bil odlovljen kot zunanji minister imenovan za poslanika v Londonu, Rocco pa je bil imenovan za rektorja vseučilišča v Rimu; toda sedanje imenovanje je prvič pokazalo, da je Mussolini še vedno naklonjen Bottaiju.

— Pri volitvah je zmaga republikanske stranke, torej stranka predsednika Machada. Natančni izidi volitev pa še ni znani.

V raznih provincah so se vršili med volilec vroči spopadi. Tri osebe so bile usmrčene, več jih je bilo pa ranjenih.

pohod proti parlamentu. Onim, ki so prišli z dežele, so se pridružili tudi londonski brezposelni, ki so še najbolj nasilni.

Policija bo napravila kordon okoli štirih zbirališč, od koder so hoteli korakati proti parlamentu in ako bodo poskušali, jih bo policija pognala iz mesta.

IZBOLJŠANJE V DELAV. SVETU

Iz raznih krajev dežele prihajajo poročila, da so se začele razmere izboljševati. — Produkcija čevljev narasla.

Philadelphia, Pa., 1. novembra. — Federal Reserve Bank v Philadelphiji naznanja, da je zadnjih treh mesecev zaposlenost v tovarnah nenavadno narasla. V oktobru je to napredovanje ostalo na svojem višku.

Pasadena, Cal., 1. novembra. — Mehika je na pragu največje prosperitete, ker se nikdar ni dosegla stanja nadprodukcije. Prejšnji mehiški predsednik Pascual Ortiz Rubio je rekel na zborovanju, katerega je sklical Los Angeles vseučilišče:

— Moja domovina, ki ni obložena z dolgi in nima velikega števila brezposelnih, je trpela manj kot druge dežele. Brezposelnost naše države ni ravno normalna, kajti izmed 16.000.000 naroda je samo 225.000 ljudi brez dela. Kakor hitro bodo delavske razmere v normalnem stanju, bo prišla v Mehiko prosperiteta, kot še nikdar poprej.

Boston, Miss., 1. novembra. — V tretji četrtini leta se je trgovina izboljšala v marsikaterem oziru, ako jo primerjamo z letom 1931.

Mnogo več trgovanja je bilo v avgustu in septembru kot pa v istih mesecih lanskega leta.

Tegovina s surovim bombažem se je v avgustu in septembru zelo zvišala. V oktobru pa je bila ta trgovina mnogo bolj kot v maju, ko ima navadno svoj višek. Tovarne so kupile v oktobru več volne, kot katerikoli mesec od julija leta 1931.

V septembru je bilo izdelanih več čevljev, kot katerikoli drugi mesec tega leta.

BELIN IMENOVAN ZA POSLANIKA

Washington, D. C., 1. novembra. — Predsednik Hoover je imenoval za poslanika na Poljskem F. Lemonta Belina iz Waverly, Pa. Postal bo naslednik avtomobilskega magnata Johna N. Willyja iz Toleda, Ohio.

Novi poslanik je star eninpetdeset let ter je bil štirinajst let v diplomatični službi.

MACHADO ZMAGAL PRI VOLITVAH

Havana, Kuba, 1. novembra. — Pri volitvah je zmaga republikanske stranke, torej stranka predsednika Machada. Natančni izidi volitev pa še ni znani.

V raznih provincah so se vršili med volilec vroči spopadi. Tri osebe so bile usmrčene, več jih je bilo pa ranjenih.

HERRIOT JE BIL NAVDUŠENO POZDRAVLJEN

Vse prebivalstvo ga je slovesno sprejelo. — Visokošolci so zastavkali. Mislili so, da je imperijalistični agitator.

Madrid, Španija, 1. novembra. — Vse madridsko prebivalstvo je bilo na nogah, da pozdravi francoskega ministrskega predsednika Edouarda Herriota samo juristi na vseučilišču so za časa njegovega bivanja zastavkali.

Ko je po banketu, katerega je priredil ministrski predsednik Manuel Azana, Herriot obiskal Prado muzej, so dijaki juridične fakultete pričeli stavko, češ, da je Herriot agitator za imperijalistično vojno. Sklenili so, da se toliko časa ne vrnejo v šolo, dokler Herriot ne odpotuje iz Španije.

Dijaki, katerim predava profesor Luis Jimenez, ki je tudi državni poslanec, so korakali po ulicah ter demonstrirali proti vojni in imperijalizmu. Po mestu so tako razgrajali, da jih je morala policija razgnati. Takoj nato so pa imeli na hodniku vseučilišča sejo, na kateri so sklenili splošno stavko.

Dijaki so zastavkali, ker je še pred Herriotovim prihodom bilo razširjeno poročilo, da bosta Francija in Španija sklenili zvezo za medsebojno pomoč v slučaju vojne. Ta poročila je vlada zanikala.

London, Anglija, 1. novembra. — Navzlic uradnemu zanikanju v Parizu in Madridu se v vladnih krogih vzdržuje vesti, da sta se Francija in Španija pogajali za prijateljsko zvezo, kakršna je bila pred vojno med Francijo in Anglijo. Ravno v času, ko so se pričele širiti te vesti, je Herriot šel v Madrid.

Diplomatični krogi so mnenja, da bosta Francija in Španija sklenili trgovsko pogodbo ter obenem tudi zvezo za varstvo španskega Maroka v Afriki in Balearskih otokov. Španija bo pa dovolila prehod francoske vojske skozi Španijo v slučaju vojne med Francijo in kako drugo državo in ustanovitev zrakoplovne postojanke na Balearskih otokih.

IZDELOVALEC DENARJA JE UPOKOJEN

Washington, D. C., 1. novembra. — Charles A. Baker, ki je napravil več denarja, kot kateri drugi človek na svetu, je šel v pokoj. Po petdesetih letih, ko je bil zaposlen v zvezni tiskarni za denar, se je s 70 leti umaknil v pokoj in bo, kot pravi, šel na potovanje v Evropo.

Od leta 1926 je bil Baker ravnatelj urada za tiskanje ameriških bankovcev, ki predstavljajo vrednost od \$1 do \$10.000. Koliko denarja je bilo natiskane pod njegovim nadzorstvom, ne more povedati.

POTRES V GRČJI

Atene, Grška, 1. novembra. — Na polotoku Calcidee se je pojavil danes zopet močan potres. Prebivalstvo je strahoma pobegnilo iz hiš na prosto. Potres je bil močan, ni pa zahteval nobenih človeških žrtev.

MESTNA UPRAVA JE BILA PRISILJENA ZNIZATI PODPORO

CHICAGO, Ill., 1. novembra. — "Hočemo kruha!" so klicali brezposelni in so v veliki paradi šli v Grant Park ob jezeru, kjer so protestirali proti znižanju podpore. V oktobru je bilo mesto prisiljeno znižati podporo za polovico, ker nima denarja. Za november je določena zopet cela podpora.

Promet po ulicah je bil ustavljen, ko so korakali po dežju. 1000 policistov je vzdrževalo red.

Za policijsko prepoved, da ne smejo nositi rdečih zastav in hujšajočih napisov, se niso zmenili in v paradi je bilo videti mnogo zastav s kladivom in srpom, ki je znak komunizma.

Število brezposelnih v paradi cenijo čikaški listi od 10.000 do 13.000. Bili so stari in mladi možje, stare in mlade žene in dekleta, vseučiliški in dijaki nižjih šol. Čez ulice so bili razpeti napisi: — Manj policistov in več kruha! — Zahtevamo delo in ne podpore! — Milijoni ne bodo več delali.

Ko se je parada pomikala proti Grant parku, so se zastopniki različnih brezposelnih organizacij posvetovali z županom Čermakom in so zahtevali \$7.50 na teden za vsako družino, obstoječo iz dveh oseb, \$5.50 za vsakega sameca, prosto vožnjo za otroke v šolo, brezplačno vodo, električno luč in glas, oprostitev vseh brezposelnih, ki so zaprti, načrt za zidavo hiš za brezposelne.

Župan je zastopnikom obljubil, da bo storil vse v svoji moči, da se izboljša položaj brezposelnih in jim je rekel, da bo vsako osebo, ki jo imenujejo, imenoval v odbor, ki preiskuje, kdo noče plačevati davkov. Rekel je, da bi prišla velika pomoč za mesto, ako bi ljudje plačevali davke.

V Grant parku so voditelji imeli govore na množico ter so razložili svoje potrebe in zahteve. Policija je stala na svojem mestu, pa ni imela nobenega opravila.

Polagoma so se zborovalci razšli in odšli na svoje domove.

Predno je bilo zborovanje končano, so govorniki sporočili, da pripravljajo po vseh Združenih državah brezposelne na to, da iz vseh držav korakajo v decembru v Washington.

IZ KATEDRALE BO GLEDALIŠČE

Moskva, Rusija, 1. novembra. — Katedrala sv. Izaka, ki je bila prejšnje dni najrazkošnejša ruska cerkev, bo izpremenjena v brezposelno gledališče.

To bo prvič, da bo boljševiška vlada izpremenila kako cerkev v brezposelno gledališče. Prva predstava bo "Katedrala sv. Izaka", sramotenje življenja svetnika, kateremu na čast je bila katedrala zgrajena.

Načrt za katedralo sv. Izaka je izdelal franc. arhitekt Richard de Montferriand in je bila izgotovljena leta 1858. Zidali so jo 39 let. Zgrajena je v obliki velikanškega križa in nad njo se dviguje velika pozlačena kupola, visoka 330 čevljev. Zidana je iz finskega granita in marmorja. Glavni vhod ima štiri vrata, kar je bilo posneto po Pantheonu v Rimu.

Cerkev je veljala \$12.000.000 in je bila znana vsled umetniškega prečelja in krasnih slik. Izpred

nekdanje katedrale je bil najlepši razgled po celem Leningradu in okolici.

Izprememba cerkve sv. Izaka kaže nov prepad vere v sovjetski Rusiji.

SESTAVA GOVOROV KANDIDATOV

Washington, D. C., 31. oktobra. — Za tisočermi besedami, s katerimi se bombardirata predsednik Hoover in njegov nasprotnik guvernir Franklin D. Roosevelt v predsedniški kampanji je mnogo ur napornega dela.

Oba kandidata sestavljata svoje govore na naslednji način:

Predsednik Hoover: — Napiše, popravlja, prepíše in zopet popravlja. Nikdar ni zadovoljen. Do zadnje minute, ko stopi na govorniški oder, je vedno pripravljen kaj izpremeniti, bodisi kako besedo, ali frazo. Časnikarji trdijo, da je Hoover najbolj natančen popravljač svojih rokopisov na svetu.

Ponavljaj svoje govore v Linceolnvi sobi v Beli hiši. Njegov pomočnik je časnikar, urednik in pisatelj French Strother, ki oblikuje predsednikove misli v stavke. K o je govor sestavljen, ga tipkariča napiše na pisalni stroj; nato pa ga predsednik še enkrat pregleda z modrim svinčnikom v roki.

Misli za svoj govor vzame od vsakega, ki govori o tem predmetu. Zakladniški tajnik Mills in generalni poštar Brown mu pogosto dajeta kak nasvete, drugi kabinetski tajniki pa mu povedo svoje mišljenje samo, kadar jih vpraša.

Predsednik sestavlja svoje govore zgodaj zjutraj in pozno zvečer. Še celo na vlaku, s katerim se pelje v kak kraj, prebira in popravlja svoj govor. Zaradi tega so njegovi govori vedno zelo pozno izročeni časnikařem.

Franklin D. Roosevelt:

Zelo izbrane misli in fraze prihajajo k njemu od "izvežanih možgan" — profesor Moley s Columbia vseučilišča v New Yorku, A. A. Berle tudi s Columbijе, sodnik najvišjega sodišča Samuel Rosenman in senator Key Pittman predelajo celi predmet in mu dajejo nasvete v političnih in gospodarskih vprašanjih.

Svoje govore napiše sam. Nato jih izroči tipkaričam. Tipkarske govore ne pregleduje preveč natančno, toda večjih izpremenitev ves govor.

Roosevelt zelo veliko dela mnogokrat je pri pisalni mizi do zgodnje ure. Svoj govor prične pripravljati tri ali štiri dni pred nastopom. Svoj govor ima vedno pri sebi in ga ne objavi do zadnje minute, da more odgovoriti svojim nasprotnikom.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and address of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

For whole year in advance	For New York for whole year	\$7.00
Canada	For whole year	\$8.50
For whole year	For whole year	\$7.00
For whole year	For whole year	\$3.50
Subscription Yearly \$6.00		

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" ishaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Doplat brez podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3878

ZENSKA IN VOLITVE

Poklicni politiki si se vedno niso na jasnem, kakšen vpliv bo izvedlo glasovanje ameriških žensk na izid prihodnjih volitev.

Odkar imajo ameriške ženske volilno pravico, se precej vdejavajo v politiki. Ženske imajo svojo psihologijo in promatrajo sedanji položaj s precej drugačnega stališča kakor moški.

Problemi, s katerimi se ima pečati dežela, so izvanredno težavni in zapleteni, in zato skušajo vodstva političnih strank svoje načrte na ta način skovati, da bo tudi ženskam ustreženo.

Bajka, da je ženska vetrnjaška in da jo je lahko pridobiti za ta ali oni cilj, se v tem slučaju ne bo obnesla.

Danes stoji ameriška ženska v javnem življenju. Razen za otroke, kuhinjo in cerkev, se je začela zanimati tudi za druge stvari.

Predno so imele ženske volilno pravico, so njihove voditeljice napovedovale, da bo žentvo kar drlo na volišče, ko bo imelo pravico voliti. To prerokovanje se pa ni uresničilo.

Za politična vprašanja so bile pri vsakih volitvah precej mlačne, in če so sploh šle volit, so običajno volile tako kot njihovi možje.

Posamezna vprašanja, kot je naprimer prohibicija, utegnejo spraviti ženske v bolj ločene tabore, pa tudi v tem pogledu so mnenja tako različna kakor pri moških.

Dejstvo pa je, da ženska v svojem gospodinjstvu bolj občuti posledice depresije nego moški, in to brez dvoma dosti odločevalo, kakšno politično stališče bo zavzela.

Pri dosedanjih poskusnih glasovanjih je bilo oddanih 58 odstotkov moških in 52 odstotkov ženskih glasov za Roosevelta, dočim se je iz nekaterih mest oziroma držav oglasilo šestkrat več moških nego žensk.

Izvedenec Simon Michelet pravi, da je bilo leta 1920 med vsemi oddanimi glasovi trideset odstotkov ženskih glasov, leta 1924 jih je bilo že 35, leta 1928 pa že 45 odstotkov.

Ker se je v zadnjih osmih letih povečalo število volilcev za približno osem milijonov, se moramo zadovoljiti z ugotovitjo, da se bodo prihodnjih volitev udeležile ženske v zelo velikem številu in da bo vloga, ki jo bodo igrale, za marsikaterega kandidata odločilna.

Iz Slovenije.

Padeč s sklednja s smrtnim izidom.

Pred dnevi se je zgodila v Slivnici pri Mariboru težka nesreča, ki je zahtevala življenje pridnega delavca. Pri spravljanju slame je padel s sklednja 50-letni pomožni delavec Frank Kovatek tako nesrečno da si je zdrobil lobanjo in je kljub takojšnjemu prevozu v bolnico podlegel smrtnim poškodbam.

Otrok utopil v vodnjaku.

Na Drganjih selih občine Šmihel-Stopiše so bili otroci sami doma. Vsi odrasli so bili zaposleni v vinogradih s trgatvijo. Otroci so se igrali po vasi, pa tudi posedali ob odprtem vodnjaku. Mali deček posestnika Šušla je tudi zlezal na vodnjak in tam je jedel svoj kos kruha. Nesreča je hotela, da se je premaknil in izgubil ravnotežje ter padel v vodnjak. Dguri otroci, ki so to videli, so se razbežali na vse strani. Šele po dveh urah so domači otroka pogrešali in ga slednjič potegnili mrtvega iz vodnjaka.

Sleparski veletrgovci z vinom in sadjem.

Trgovski pomočnik France Kastelje iz Most je čital v ljubljanskim listih oglas, da išče večja trdnja skladiščenja. Pa se je šel predstaviti v neki ljubljanski hotel, kakor se je zahtevalo v oglasu, in je res našel tamkaj nekega 40-letnega gospoda, ki je takoj zahteval od njega večjo kavčijo. Neznani gospod je dejal, da je veletrgovci z vinom iz Haloz, po imenu Vinko Stoklas, ki ima svoje skladišče v Balkanu, in je obljubil prosilec dobro plačo. Kastelje mu ni sicer izročil zahtevane kavčije, pač mu je dal jamstveno pismo za 5000 Din. Naslednji dan se je Kastelje z novo oglašil v hotelu, kjer pa je izvedel, da je dozdnevni trgovec izginil in ostal v hotelu dolžan 250 Din.

Istemu sleparju je nasledel tudi trgovec s sadjem Karel Primožič. Na Pogačarjevem trgu, kjer ima svojo stojnico, ga je poiskal že pred dnevi moški, ki se mu je tudi predstavil za Vinka Stoklasa, trgovca z vinom iz Haloz. Prišel mu je ponuditi večjo količino grozdja po izredno nizki ceni, enako tudi prav lepa šajerska jabolka. Ker se nista pogodila, se je zglasil neznane na trgu še naslednji dan, a ker ni našel Primožiča pri stojnici, je odšel na njegov dom na Grajsko planoto. Tamkaj je Primožiču znova stavil še ugodnejšo ponudbo, nato pa zahteval od njega aro Ker pa Primožič ni imel denarja pri sebi, je napotil neznanca nazaj na trg, rekoč, da mu bo izročila zahtevanih 300 Din are njegova žena. Žena pa mu je zvečer povedala, da je zahteval neznane od nje 500 Din, češ, da sta se tako pogodila z njenim možem. Zdaj je neznane izginil in ga išče policija.

Slovensko šolstvo na Koroškem

se stalno slabša. Kakor poroča "Koroški Slovenec", je okrajni šolski svet v Rožeknu na svoji zadnji seji sklenil, naj se ukine slovenski pouk v prvem razredu. Že nekoč je skušal učitelj Leks izripi slovenščino iz šole, nakar so stariši odločno protestirali in s

protestom dosegli, da so se njihovi otroci poučevali še naprej s pomočjo Maklinove čitanke. Pri zadnjih občinskih volitvah je bila slovenska lista zaradi formalne napake zavrnjena ter je slovenska stranka izgubila zastopnika v krajnem šolskem svetu. Okrajni šolski nadzornik Posnik je nato predlagal, naj se odpravi dvojni pouk v prvem razredu in šolski svet je soglasno odpravil slovenščino.

"Koroški Slovenec" poudarja, da je velika večina otrok rožekške okolice slovenskih staršev. Ti bodo znali najti pot do pravice še drugod, ker nikakor niso voljni, da se jih spominja samo na dolžnosti, odreka pa jim pravica soodločevanja pri vzgoji njihovih otrok.

Nenavadna smrt.

10. oktobra proti večeru je prišel k Josipu Suhaču, posestniku v Vidomeh, občina Sv. Andraž v Slovenskih goricah, njegov tast prosit za pomoč pri trgatvi. Suhač je povedel tasta v sobo in mu odkazal posteljo za prenočišče, nato sta pa oba odšla v klet, kjer sta pila jabolčnik. Čez nekaj časa je prišla zan jima tudi Suhačeva mati Ivanka ter si privoščila šmarnico. Na lepem je nastal med trojico prepri, vendar so se pomirili in pili naprej. Slednjič je odšla mati nazaj v sobo, čez nekaj časa pa za njo tudi Suhač in tast. Mater sta našla že na postelji. Med njimi je nastal nov prepri, iz neznanega vzroka sta pa Suhač in tast razmaknila postelji, ki sta bili skupaj. Mati je padla na tla in tam obležala, sin in tast sta se pa odstranila.

Ko je prišel naslednje jutro sin v sobo, je mater našel še vedno na tleh in ko je stopil bliže, je presenečen opazil, da je mrtva. Takoj je pohitel na orožniško postajo v Juršince, kjer se je sam prijavil. Odvedli so ga v pujski preiskovalni zapor. Mogoče je, da je mater zadela kap, ni pa tudi izključeno, da se je ubila. To bo ugotovila sodna komisija.

Obsodba radi pojava.

Pred malim senatom je bila zanimiva razprava proti 37-letnemu pletarju Ferdinandu Belicijanu iz Vinja pri Ljubljani. Obtožnica je navajala, da je ponoči 7. avgusta letos zažgal skladišče, v katerem so se nahajale pletene kosare in protje v skupni vrednosti 13.199 Din. Zgorelo je tudi 1358 neopletenih in opletenih balonov v vrednosti 25.435 in 5556 Din. Za vse je bil njegov oče zavarovan pri Vzajemni zavarovalnici za 55.000 Din, vendar o naklepih svojega sina ni nič vedel. Združene steklarne v Rogatu so že 3 leta dobavljale obtoženemu očetu steklene balone in protje v pletenje in obtožene je bil opravičen, da je slabe steklenice proti obratno prodajal raznim strankam. Ker pa je s steklenicami manipuliral na nepošten način in je prodajal dobre steklenice, je bila odrejena revizija. Obtožene se je zbal in je za to skladišče zažgal. Na razpravi je priznal z navedbo, da je bil vinjen.

Senat ga je obsodil na 8 mesecev strogega zapora. Obtožene je sodbo sprejel.

BLAZNIKOVE Pratičke

za leto 1933
smo dobili in jih poslali vsem, ki so jih že naročili.

Kdor jo hoče imeti, naj nam piše.

Cena 20c
s poštino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Hude posledice avtomobilske nesreče pri Razdrtem.

O hudi avtomobilski nesreči, ki se je pripetila 13. oktobra dopoldne, so ugotovljene naslednje podrobnosti:
Baron Ivan Marenzi, star 35 let, iz Hrenovce, se je s svojim motociklom odpravil iz Razdrtega proti Postojni, kjer je imel nekaj opravkov. Vozil je z veliko brzino in se je nenadoma znašel med nekim privatnim avtomobilom, ki mu je sledil in avtomobilom podjetja Ribi & Co., ki je vozil iz Postojne proti Gorici. Marenzi je izgubil oblast nad svojim vozilom in je z veliko silo zadel v osebni avto, ki ga je baš prehitel, sam pa je odletel z motocikla in padel na sredo ceste, tako da se je nenadoma znašel pred kolesi avtomobila. Šofer avtomobila se mu je v zadnjem hipu umaknil, pri tem pa je avtomobil z vso silo ob škarko kraj ceste in se prevrnil. V avtomobilu je bilo šest potnikov, ki jih je v hipu nesreče popadla panika. Vsi so ranjeni. Med njimi je dobila najtežje poškodbe Ivana Bizjakova iz Sv. Križa pri Ajdovščini.

Bizjakovo so s prvimi reševalnim avtomobilom, ki so ga pozvali iz Trsta, naglo odpeljali v tržaško bolnico. Marenzi, ki je bil v tako obupnem stanju, da so sodili, da bo v nekaj urah podlegel poškodbam, pa so odpeljali v Razdrto. Kmalu je prispel v Razdrto drugi reševalni avto iz Trsta, ki je tudi njega odpeljal v tržaško bolnišnico, kjer pa je ob 13. uri podlegel poškodbam.

Obsodba nevarnega tatu.

Pred kratkim zvečer je obiskal neko gostilno v Gubčevi ulici v Celju rudar Frane Zdošek, ki se je bil nedavno vrnil iz inozemstva. V gostilni sta se mu pridružila 24-letni, zaradi tatvin že večkrat kaznovani čevljarski pomočnik Alojz Anderlič, rojen na Grobelnem in pristojen v Podplatu in 21-letni trgovski pomočnik Leopold Cvetko iz Podčetrčka. Zdošek je

pozneje v njunem spremstvu stopil še v neko kavarno. Ko je tam utrujen zadremal, mu je Anderlič neopazno segel v suknjič in mu izmaknil denarnico s 660 Din. Anderlič in Cvetko sta pustila Zdoška samega in odšla v drugo kavarno, kjer je Anderlič naročil šampanjca. Neki znanec, ki mu je postala stvar sumljiva, je obvestil policijo, ki je Anderliča in Cvetka aretirala. Pri sebi sta imela 812 Din. Cvetko pa je takoj izjavil, da je 450 Din njegova last in da jih je dobil od nekega moškega v Šostanju, katerega je prodal kolo. Te dni sta se morala Anderlič in Cvetko zagovarjati pred celjskim okrožnim sodiščem. Anderlič je bil obsojen na 8 mesecev strogega zapora. Cvetko pa je bil oproščen.

ZRAČNI NASKOK NA MOUNT EVEREST

V Angliji pripravljajo sedaj naskok na Mount Everest. Gre za naskok posebne vrste, ki se nima primere v zgodovini — namreč z letalom. etalo se bo moralo v ta namen dvigniti najmanj v višino 10.675 metrov. V njem bo poleg pilota fotograf, ki bo snemal slike gorskih vršancev in ledenikov. Vodstvo ekspedicije je v rokah dveh polkovnikov angleške vojske, P. T. Ethertona in L. V. Blakerja. Pilotiral bo 29-letni lord Clydesdale, amaterski letalec, ki pa je zelo zanesljiv in izkušen. Lord Clydesdale je sin vojvode Hamiltonskega. Njegovo letalo bo opremljeno z vsemi pripomočki za takšno odpravo. Posebnost bodo naprave za kisik, ki bodo omogočale letalec, da se dvigne v velike višine. Nepalski maharadža je že dovolil, da sme ekspedicija startati z njegovega ozemlja.

Podoba je torej, da bodo to pot Everestu res zrasli — čez glavo.

SPORT

ROKOBORBA

Nocoj se bosta spopadla v St. Nicholas Rink Ray Steele in irski šampion Patrik McKay. Oba veljata za izborna rokoborba, in vsi, ki se zanimajo za šport, nape to pričakujejo izida tega spopada.

Nadalje bodo nastopili: Everett Marshall, ki je vrzel Stangler Lewisa, mlad Nemec Richard Stahl, Abe Colomen, Dick Davis, court, John Riechhoff, Tony Felice, Rudy Dusek, Gino Garibaldi in Frank Bronowicz.

Ako zmaga nocoj Steele, se mu bo nudila prilika, da se spopade s svetovnim šampionom Jim Londosom.

Začetek ob osmih zvečer. Cene so zmerno.

NUGA-TONE—JE PRIST. NA TONIKA

Venko ljudi potrebuje toniko, eni se veda več kot drugi. Kadar človek pretrga polovico življenja, tedaj mnogi začnejo opažati in rabijo nekaj, da jih zopet poživijo. In to sredstvo je ravno NUGA-TONE, ki se splošno rabi. Tisočim je že povrnilo prejšnjo moč v vseh okoliščinah.

Da se o tem prepričate je samo ena pot, in ta je, da v lekarni kupite eno mesecno zdravilje tega sredstva, ki vas stane le en dolar, in ako po preteku 20 dni uporabe niste zadovoljni, se vam vaš denar povrne. (ADV.)

Peter Zgaga

OSEBNE VESTI.

Pri družini Toneta Tamjana so kupili dvojčke. Mati in otroka se dobro počutita, ubogi oče se je pa še včeraj zavedel v bolnišnici, toda zdravniki upajo, da bo okrevail.

Prihodnji teden se bo poročila Miss Mica Macana, ki je zelo znana v tukajšnjih krogih. Ko sva bila sama, mi je s strahom razodela, da se strahovito boji zakonskega stanu. Njen ženin ni bil namreč še nikdar oženjen, dočim je imela ona dosedaj opraviti samo 8 poročenim moškimi. Le pogum, Miss Mica, se bo že skomandirala, da bo prav.

Tinetov Tonče v Downtownu je kupil svoji soprogi par novih mehkih copat. Pravi, da mu špičasti ženski čevlji povzročajo prevelike bolečine.

Miss Angela Škrbljan si je dala prejšnji teden vstaviti nove zobe. Takoj nato so jo morali odvesti v bolnišnico. Zdravnik pravi, da bo po njej, ker že dva dni ni mogla izpregovoriti nobene besede.

V Slovenskem Domu v Brooklynu sem videl pred par meseci plakati, ki je z debelimi črkami naznanjal, da je "Tanz jeden Donnerstag, Samstag und Sonntag".

Ko je prejšnji teden v Downtownu strahovito počilo, so vsi mislili, da je pri Klinarjevih hotel eksplodiral. Pa k sreči ni bilo nič hudega. Le žena ga je počila po ušesu, ko ga je zalotila, da ga je hotel drugje kuhati, dasi je imel že prvič kuhan stosedemnajst prufov.

Moj prijatelj je imel zaročenko, ki se ne zna pravilo oblačiti. Ima namreč svetlorjave lase, brazdir, spodnje krilo in "step-in" za živorce barve. Ko se je prepričal o tem, jo je pustil na cedilu.

Rojak je sporočil: — Žena mi je ušla. Prosim, natisnite v listu, naj mi takoj pošlje svoj naslov. Slišal sem, da je v Chicago. Ko mi bom sporočila natančen naslov, ji bom takoj poslal še dvesto dolarjev, da bo mogla odpotovati v San Francisco ali pa v stari kraj.

Za Martinovo bodo v New Yorku tri slovenske prireditve. Praviho je, da se krsti. Toda krstiti je treba samo enkrat. Drugi krst bi bil veljaven le v slučaju, če bi prvega krsta ne bilo. Krščeno je bilo pa že v kadi in v sodu, zato pa tudi žegen svetega Martina ne bo dosti zaželen.

To so izreki slavnih mož: Ko je Goethe umiral, je vzkliknil: — Mehr Licht! Več luči! Ko se je Napoleonu približala zadnja ura, je vzdihnil: — Armada!

Ko sta se pa Tomaž in Frank Udovč valila v avtomobilu iz temne gošče proti okrajni cesti, je vzkliknil Frank: — Hudič, kam pa letiva, Tomaž?

Marjanva si je dala nohte na nogah rdeče pobarvati. Na vprašanje zakaj je to storila, je rekla: — Bodo imeli dedci že vsaj o čem govoriti.

Rojak M. K. je padel po kamentih stopnicah pred svojo hišo. K sreči se ni nič poškodoval. Prihodnji mesec pa par dni ne bo mogel delati, ker bo moral pričati v procesu, ki ga je izzval zidar proti njemu. Zidar namreč zahteva enajst dolarjev za popravilo stopnje, rojak mu jih pa neče plačati. Nekateri naši ljudje nimajo samo trdih glav, ampak so tudi trmoglavi do skrajnosti.

Udobno Hitro Poceni

Lahko danes potuje vsakdo, kdor je dobil potrebna navodila od večšega zastopnika. Da ne boste imeli na potovanju nobenih zaprek, pišite za brezplačna pojasnila na —

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA-STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	\$ 3.50	Lir 100	\$ 5.70
Din 300	\$ 5.00	Lir 200	\$ 11.20
Din 400	\$ 6.75	Lir 300	\$ 16.40
Din 500	\$ 8.25	Lir 400	\$ 21.75
Din 1000	\$ 16.25	Lir 800	\$ 26.75
Din 2000	\$ 32.50	Lir 1000	\$ 32.50

Za izplačilo volilnih znakov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali vira dovolj, da bo bolje pogosto.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH	
Za izplačilo \$ 5.00 morete postati	\$ 5.70
" " " " " "	\$ 10.50
" " " " " "	\$ 15.00
" " " " " "	\$ 20.00
" " " " " "	\$ 25.00
" " " " " "	\$ 30.00
" " " " " "	\$ 35.00
" " " " " "	\$ 40.00
" " " " " "	\$ 45.00
" " " " " "	\$ 50.00

Prejemnik denarja v starim kraju izplačilo v dolarjih.
Največje izplačilo izplačimo po ZAPIS LETVOR za prispejane št.
METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
(FRANK SAKSER)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

BRANKO SODNIK:

VRABEC

Berač je bil. Z lajno je hodil od hiše do hiše in prosjačil. Dostikrat je ostal lačen. V hudih časih ljudi se lajna ne game.

Razmršen vrabec je čepel na njegovi rami. Zalostno je gledal v svet. Časih je poskusil odleteti, morda na vejo, morda pod nebo, toda krila so bila ostržena. Zazibal se je in komaj se je vjel na raztrganem, s pisanimi krpami pokritem beračevem hrbtu.

Nekoč sem se pod večer vračal domov. Na nekem pragu blizu doma sem zagledal berača. Krnil je vrabca.

— Ali večerjate? — sem ga vprašal.

— Večerjava. Slaba je. Dve skorji imam.

— Kje ste dobili vrabca?

— Pozimi sem prenočeval na seniku. Neko jutro sem ga našel vsega premrelega pod streho. Potem se me je navadil.

— Zakaj, ste mu ostrigli peruti? — sem ga vprašal.

— Tako. Navadil se me je in tudi jaz nega. Težko bi ga pogrešal. Samo nega in lajno imam. Pa sem se vzgelo bal, da mi ne bi ušel. — Saj veste, če človeka časih prime, da se potepe, pa se ne bi vrabca. Itad ga imam.

Potem je vstal brez besede. Dal sem mu dinar, pa se mi še zahvalil ni. Kakor bi ga bilo nekaj prišlo, da mora iti, je odšel po ulici.

Pozabil sem ga že. Nekaj dni ga ni bilo — na berače pa človek hitro pozabi.

Lepega dne pa sem ga spet videl.

Čudna je ta zgodba.

Prosjajči je po ulici. Kakor vsak dan. Od hiše do hiše, od dvorišča do dvorišča. Navijal je lajno, se peti je poskušal, kakor bi hotel svojim hripavim glasom iz ljudi iztisniti usmiljenje.

Na rami mu je čepel vrabec. Kakor vsak dan. Razmršen. Plašno je gledal v svet. Oziral se je proti nebu, ki ga je komaj videl iznad hiš.

Mimo so hiteli ljudje. Le malo kdo se je zmenil za starega berača z lajno in vrabcem. Le malo kdo je z nejevoljo sogel v žep in mu vrnil novce. Potem se je obrnil stran in odhitel naprej.

Najbolje za ohromelo roko, pravi Mrs. Nowakowska

"Nad dve leti me je gorka strastna bolela. Uporabila sem razno zdravila, tablete in masti. Ni mi pomagalo. Ko sem pa končno uporabila vašo zdravilo, Anchor Pain-Expeller, je vsa bolečina izgubila. Sedaj sem popolnoma zdrava. Hvala ljubostem Pain-Expeller."

B. H.

PAIN-EXPELLER

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

SUHO MESO in KLOBASE

Naznaniamo našim starim odjemalcem kakor tudi novim, da smo zopet začeli razpošiljati PRAV OKUSNE SUHE KLOBASE IZ ČISTEGA PRAŠIČJEGA MESA.

17 centov funt.

Meso prekajeno v kosih (Butta) po 15c funt.

Vse meso je najbolje vrste, delano po načinu, kakor v stari domovini. Vse garantirano. Poiskate. — Poštano plačate sami. Naročilo plačate naprej.

JOHN FILIPIC

(SLOVENSKA MESNICA)

1048 E. 79th STREET

CLEVELAND, OHIO

Pozor rojaki

KADAR nameravate potovati v stari kraj:
KADAR hočete poslati denar v stari kraj:
KADAR potrebujete knke notarske poše —
se zaupno obrnite na nas, in postrežemo boste točno in pošteno kakor ste bili prej pri Sakserju. Dolgoletna skušnja vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
(Frank Sakser)
216 West 18th St., New York, N. Y.

TELESNA ODPORNOST PROTI ELEKTRIKI

O odpornosti človeškega telesa proti elektriki doslej nismo imeli točnih podatkov, ker so razkroji v telesu po dosedanjih enosmernih tokih in nizkofrekvenčnih izmeničnih tokih kvarili merilne rezultate. Profesorja Malov in Běvčin pa sta napravila poskuse na novi bazi, z visokofrekvenčnimi tokovi, in sicer s skoraj popolno merilno natančnostjo. Poskusne osebe so dobile v roke elektrode z 19 cm kv. površine. Kot povprečne rezultate odpornosti sta oba profesorja dobila za moške 535 ohmov, za ženske 655 deklic 980 je razumljivo, da se njegova odpornost mladine je po njiju mnenju v zvezi s strukturo tkiva in je razumljivo, da se njegova odpornost z naraščajočim odporom zmanjšuje. Z merjenjem sta ugotovila tudi ugotovilo, da znaša odpornost odvodnicam odvzete sveže krvi 164 ohmov na kub. cm in domnevata, da nima kri na celotno vrednost telesne odpornosti nobenega posebnega vpliva. To sta ugotovila, tudi z drugimi poskusi. Zanimivo je, da neke boleznijo zelo spreminjajo odpornost. Pri pacientih z boleznijo Basedowa je bila na pr. za 35% večja in se je z uspešnim zdravljenjem manjšala, dokler ni postala normalna. To daje možnost zasledovati po novi metodi način kakšne zdravilne metode.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI (Nadaljevanje.)

Dedek je pravil; Marinka in škrteljki 40
Elizabeta 35
Fabiola ali cekar v Katakombah 45
Fran Baron Trenk 35
Filozofska zgodba 60
Fra Diavolo 50
Gospodarka sveta 40
Gostilne v stari Ljubljani 40
Grška Mitologija 1
Gusarji 75
Gusar v oblakih 30
Hadi Murat (Tolstoj) 40
Hči papeža, vez 1
Hektorjev moč 50
Hedvika 40
Hudi časi, blago dušo, veselogra 75
Helena (Kmetova) 40
Hudo Brezno (11. sv.) 35

Humorke, Groteske in Satire, vezapo 30
broširano 40
Izlet g. Brodca 150
Izbrani spisi dr. H. Dolence 60
Iz tajnosti prirode 30
Iz modernega sveta, trdo vez. 1.00

Izbrani spisi dr. Ivan Menciinger: 2 zvezki 1.50
Igralke, broširano 30
Igralce 75
Jagajo 30
Janko in Metka (na otroke) 30
Jermak Zmagovalec, Med planovi 50
Jutri (Strug) trdo vez 75
broš. 60
Jurčičevi spisi: Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih 10
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano 75
Juan il-Maerija (Povesti iz španskega življenja) 50
Kako se sem jaz bilal (Aleševce) I. zvezek 60
Kako sem se jaz bilal (Aleševce) II. sv. 60
Kako sem se jaz bilal (Aleševce) III. zvezek 60

VAMPIRJI VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

28

Je bil iskren? Mascaret in dr. Hortebize sta se spogledala in v njunem pogledu je bilo polno dvomov.

Ta čas je nekdo potrkal na vrata; doktor je šel odpret. Na pragu je stal Paul, ki se je spoštljivo priklonil.

— Najprej vam moram predstaviti svojega starega prijatelja, — je dejal Mascaret.

Obrnil se je h Catenacu, rekoč:

— Dragi prijatelj, prosim te, bodi prijazen s tem mladeničem, ki nima ne matere ne očeta, in ki bi ga rad uvedel v družbo.

Po teh besedah, izgovorjenih s čudnim nasmehom, je skočil advokat s svojega stola. Kot zaupnik vojvode de Champdoca je Catenac spoznal Mascaretova načrt.

XVII.

Markiza de Croisenoisa je bil Mascaret povabil za enajsto uro. Toda bilo je že popoldne, ko je prišel v novih rokavicah in s ščipalnikom na nosu. Bilo mu je že pet in trideset let, toda oblačil se je kakor dvajsetletni fant.

— Zelo neprijetno mi je, da sem vas pustil čakati, toda bil sem zaposlen... Zdaj sem vam pa na razpolago in prav rad počakam, da opravite s temi gospodi.

Potem je dvakrat pošteno puhnil oblačke tobačnega dima pod strop. Iz njegovih besed je odmevala predrznost, toda vrliga Baptistina ni zadela. Ne, molčal je, on, ki je sovražil tobačni dim.

Mascaret je potreboval Henrika de Croisenoisa, ker je bila ena glavnih figuric igre, ki jo je nameraval pričeti.

— Bali smo se že, da vas ne bo, — je odgovoril Mascaret. — Bali, pravim, kajti ti trije gospodje so tu zavoljo vas v vaši zadevi.

Markiz je kar zazijal od presenečenja.

— Ti trije gospodje so moji družabniki, — je nadaljeval Mascaret. — Tole je dr. Hortebize, tu je odvetnik Catenac, tale gospod — in pokazal je na Paula, — je pa moj tajnik.

V tem predstavljanju je tičala komična resnost.

Če je bil Croisenois jezen, da je našel namesto enega zaupnika dva, je Catenac v duhu preklinjal Mascareto, da izaja tujemu človeku tajno organizacijo. Tudi Hortebize je bil kljub svoji slepi zaupljivosti zelo presenečen. Paul se pa kar ni mogel dovolj nagledati in načuditi.

Samo lastnik posredovalnice je ohranil v polni meri hladnokrvnost človeka, ki gre naravnost k cilju ne oziraje se ne na desno, ne na levo.

— Povedati vam moram, gospod markiz, — je začel brez ovinkov, — da se boste mogli oženiti le, če bomo hoteli mi; lahko vam pa že zdaj jamčimo za soglasje grofa in grofice Mussidan. Treba je pripraviti samo še dekleta do tega, da vas vzame.

Croisenois je izbočil prsa.

— O, kar se pa tega tiče, bodite brez skrbi! — je pripomnil samozavestno. — Vsaka doba ima svoja sredstva, s katerimi lahko omamimo ženske; obljubim ji najlepše konje Pariza, lože v operi, neomejen kredit pri Van Klopenu, popolno svobodo... Katero dekle bi se moglo upirati tako zapeljivim rečem? Prepričam sem, da se mi bo to posrečilo, seveda pod pogojem, da me uvede v rodbino nekdo, ki je v nji dobro zapisan.

— Kaj porečete o vikontesi de Bois d'Ardon?

— Gromska strela!... To bi pa šlo!... Grofova sorodnica!

— No torej, čim bomo hoteli, bo madame d' Bois Ardon podpirala vaše prizadevanje. Markiz se je zmagovito vzravnaval.

— V tem primeru sem prepričan, da pojde vse gladko.

Paul se je v duhu vpraševal, da-li ne sa-

nja. Kaj! Obljubili so mu bogato ženo, zdaj pa hočejo oženiti drugega!

— Treba je torej samo še določiti... kako bi dejal... nagrado... provizijo, — je nadaljeval Croisenois.

— Baš sem hotel govoriti o tem.

— No torej, da povem kar naravnost: obljubil sem, da vam dam četrtno dote. Drugi dan po poroki vam podpišem na ta znesek menico.

Zdaj se je Paulu zdelo, da že razume, kam pes tace molči.

— Že razumem, — je pomislil. — Če se oženim s Flavijo, bom moral deliti doto s temi pošteniakovci. Zdaj pa že razumem, zakaj se tako zanimajo zame...

Toda markizov predlog Mascaretu očividno ni ugajal.

— V tem bi se pa ne strinjali, — je dejal.

— Če niste zadovoljni, sem pa pripravljen plačati vam v gotovini še vse, kar sem vam dolžan.

Mascaret je odkimal z glavo v veliko razočaranje markiza de Croisenoisa, ki je nadaljeval:

— Hočete torej tretjino?

Mascaret ni niti trenil z očesom.

— Ne potrebujemo tretjine in niti polovice, — je odgovoril. — Sploh bi nam pa niti vsa dota ne zadostovala. Obdržite jo prav tako kakor to, kar sem vam že posodil... seveda samo v primeru, če se dogovorimo.

— Kaj zahtevate?... Govorite!

— Tako vam povem, — je odgovoril, — toda poprej vam moram še povedati zgodovino organizacije, ki jo vodim.

Do tega trenutka sta poslušala Catenac in Hortebize molče in resno kakor nekoč rimski senatorji na svojih sedežih. Sledeč Mascaretovi debati z markizom sta imela zlohoten občutek ljudi, ki mirno gledajo, kako se igra mačka z ubogo miško, preden jo zadavi. Ko je pa Mascaret izjavil, da izda njihovo nevarno tajno, sta se oba prestrašena in razburjena vzravala.

— Kaj noriš? — sta vzkliknili v en glas.

Mascaret je skomignil z rameni.

— Zaenkrat še ne, — je odgovoril mirno, — in prosim, da mi dovolita nadaljevati.

— Tristo hudičev! — je skušal ugovarjati Catenac, — menim, da imava tudi midva pravico govoriti.

— Dovolj je tega! — je zakričal Mascaret srdito. — Ali sem gospar ali ne?

In obrnjen k markizu de Croisenoisu je dejal:

— Bil bi vam hvaležen, če bi me hoteli poslušati do konca.

Potem se je obrnil k Paulu in pripomnil:

— In vi tudi, prijatelj.

In takoj je zavladala skoraj svečana tišina. Tišina tako, da se je slišal šum klientov, gnetočih se v prvi sobi okrog Beaumarche-fa.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepših romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"

VSAKDANJI KRUH

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

45

(Nadaljevanje.)

Minina mala Frida — Matildin zaročenec je bil Friderik, zato sta ji dali to ime — je bila živahno dekletce in kadar jo je Mina z dvema prstoma posegela po grlu, je veselo vriskala. Že dolgo se smejala. In kako debela je bila! Lica so ji kar visela! Mnogo debelejša kot pa Mlinarjeva Irma. In vendar je bila samo dva tedna starejša.

Na tihem je Mina vedno primerjala oba otroka med seboj. In ni vedela, ali se naj veseli, ker je njena Frida debelejša kot Irma; obe je ljubila. Pa tudi razumnejša je bila Frida. In čudno; medtem ko se je noč in dan ukvarjala z Irmo, se z njo igrala, ji pripovedovala in pela, je Frida vsako dopoldne sama ležala v blazini v zaprti sobi.

Matilda se je morala odločiti, da je prevzela delo vsako dopoldne. Kar ji je dajala Mina, in dala je vse, kar je zaslužila, ni zadostovalo za obe.

Danes je Mina zopet prinesla mesečno plačo. In vedno je odhajala s posebnim veseljem. Med potom je vedno kupila za Matildo kilogram kave in kako pecivo.

S svojimi zakladi hiti v Kopitarjevo ulico. Pot ni bila posebno dolga. Bila je tako veselo nepotprežljiva, polna hrepenenja. Že dva tedna ni videla svojega otroka. Zdaj jo je hčerka že pričela spoznavati in se veseliti, kadar je prišla.

Naglo hiti dalje! Ljudje gredo na prosto. Mlado in staro, vse v najboljših oblekah. V družbi majhne deklice, z valovitimi, plavimi lasmi opazi Eli; in pri njej si je mislila Režekove in tudi Arturja. Kako mu neki gre? Gotovo dobro. Ali je mogoče zopet prišel domov? In če je, ali jo bo kdaj srečal? Tako dolgo je že!

Kuharica s svojim zaročencem — je še mlada — gresta mimo nje. Naglo gresta dalje proti gozdu. Brez posebnega občutka se spomni one nedelje, ko je šla z Arturjem na ono polje. Kako je potekel čas! Že dve leti je tega!

In njene misli se zopet vrnejo v sedanost. Vse to, kar je bilo, le želelo za njo kot sanje, tako veselje, kot žalost. Komaj je še vedela, da ji je nekada tako šlo k sreči. Zakaj bi na to mislila? Saj je imela dovolj misliti; toliko je morala skrbeti za vsak dan, za mnogo zelo važnih stvari. Gospod Mlinar je rekel to, gospa Mlinarjeva ono in otroci zopet kaj drugega. Zdaj je morala kuhati, zdaj pomivati, prati, z otroci iti na izprehod, snaziti čevlje in Bog ve, kaj še vse. Tako ni imela časa, da bi mnogo razmišljevala o tem, kar je bilo, kako je bilo in se vendar ne da izpremeniti.

Konečno pride. Vesela steče Mina po stopnicah. Že v drugem nadstropju se ji zdi, da sliši Fridin glas. Ali se otrok veselo ne smeje? In vendar se je varala; ko postane v četrtem nadstropju, da bi se nekoliko oddahnila, predno stopi v sobo, zasliši stokanje.

Ali Frida joka? Naglo, ne da bi potrkala, odpre. Matilda stoji sklonjena na dospeljo in šepče:

— Tu, tu! — Zdaj se dvigne. — Psi! — Prst položi na ustnice in reče tiho s široko odprtimi očmi: — Bolna je. O, Bog, bojim se, da ima krče.

Kava in vse drugo pade Mini iz rok ter naglo skoči k postelji. Tu leži otrok v veliki postelji in se skoro izgublja med velikimi blazinami. Usta ima odprta, tudi oči so odprte, toda stekleni pogled ni videl mater.

— Frida! Frida! — Kliče otroka in ga stresa. Pokaže igrače. — Tukaj Frida; primi, vzemi! — Toda Frida ima stisnjene pesti, na znotraj zavij palec in pest se ne razklene.

— Bolna je. — pravi Matilda s svojim milim glasom. — O, Bog, tako je bil bolan tudi moj otrok, predno je umrl; samo da je bil še manjši.

— Ježeš, — šepče Mina; kar ni mogla glasno govoriti, kajti glas ji je odpovedal. — Odkdaj je bolna? — Pred posteljo se zlekne na kolena.

— Kakih osem dni. Vedno se izpreminja; enkrat tako, enkrat tako. Dobiva podočnike. Po več ur je popolnoma brihtna, pa se ti plazi po tleh. Danes coldne je še pila mojo kavo in je tudi grizla klobaso. Zdaj pa je zopet slaba. Da, da, takih otrok je kmalu konec, kot nič!

Mina ne reče besede; dvigne bolnega otroka in potiplje odprta usta. Njeni raskavi prsti gladijo otečeno meso po čeljusti. Joka je stisne otrok ustnice, se dvigne in maha z rokami; celo telo se s tresi, njene steklene oči se obračajo.

Mina globoko vzdihne — bolna! In tako se je veselila na Frido! Že veliko neznostjo jo pritisne na prsi. Kot bi bilo otroku boljše, se umiri. Tudi ne izgruže se več; mirno leži v naročju.

Frida nese k oknu, sede na stol in tiplje vsak njen zgib.

Frida ni bila tako zelo prepadena. Posebno mali trebušček je bil debel. In tudi lica so bila lepo debela, četudi malo bleda. Levo in desno jo glasno poljublja; gleda jo v oči — uprte so bile v mater.

Mina prične jokati. In med solzami stoka: — Frida, veseli se! Pri tebi sem, Frida, tvoja mati! Fridine ustnice se zategnejo; Mina misli, da se smeje. Vsa zadovoljna je, ko jo mati objame v naročju.

Matilda prinese blazino; Mina jo položi vanjo in jo v naročju ziblje, ter pri tem tiho poje, dokler otrok ne zatisne trudnih oči. Mati si ne upa izgovoriti besede. Nprehoma gleda v debeli otrokov obraz, ki je bil smutno blede, pod očmi so se kazale temne senice, na senicah s obile modre žile in na malem nosku.

Tako potečejo ure. Že dolgo je solnce poševno sijalo skozi okno. Nobenega glasu. Nikogar ni na dvorišču, nikogar ne stopnicah; hiša je, kot bi bila izmrla. Vsak je šel danes v naravo.

Matilda leže na posteljo; zadnje noči so ji zaradi otrokovega nemira potegle čisto brez spanja. Pa tudi sedaj ne spi. Oči ima vprte v strop in z odprtimi očmi sanja in posluša z vsemi čuti v tišini. Kmalu mora priti "on" — kmalu, kmalu! Knjiga ji vendar vsak dan pravi, vedno in vedno, karkoli jo upraša.

— Matilda! — zakliče Mina; toda ne sliši. Dolgo tiho gleda nje v otrokov obraz in v materinem srečnem dviglo stah. Mračilo se je že in medla svetloba je delala otrokov obraz še bledejši. Mina se razveseli, ko se Matilda dvigne.

— Kaj, ko bi šli s Frido k zdravniku? — pravi Mina s tihim glasom.

— S kom? — Matilda je vsa raztresena.

— Vendar s Frido! O, Bog!

— Zakaj? Zdravnik ne ve nič! Tudi jaz takrat nisem šla k zdravniku. Knjiga boljše ve in jo bom tudi vprašala.

— Ali saj na kliniko, — pravi boječe Mina. — Teta je zastoj. Komur je namenjeno živeti, bo živel; komur pa je namenjena umreti, bo umrl. In s klinike ne dobiš več otroka, temveč ga kar tam pridrže.

— Ne, ne, potem pa ne! — Mina tako pritiska otroka k sebi, da zajoka. Pa bil je boljši, drži se pokonci, prijema z rokama okoli teš liže malo peciva.

Mina je popolnoma zatopljena v igranje z otrokom. Smeje se in vriska. Matilda neprestano govori, toda Mina je ne posluša. Sploh je bila danes Matilda povsem drugačna kot po navadi; niti kave ni skuhala. Vedno govori o svojem Frideriku, o poroki v črni obleki, o ženitovanjski kočiji in nato o grobu, v katerem bo njena sestra pokopana. Pri vsakem šumu odpre vrata in se vselej zavrne, ko zasliši kak glas z dvorišča. Nenavadno je bila zgovorna, otroče, pa tudi skrivnostno resna.

Polna luna že sveti skozi okno, ko se Mina spomni, da mora biti ob desetih doma. Bilo je že skoro pozno. O, kako bo mala Irma upila za njo!

Naglo položi otroka na posteljo. — Pišite mi, Matilda, — prošni Mina. — Samo, če bom imela čas, — pravi Matilda kot v sanjah.

(Dalje prihodnjič.)

Iz Jugoslavije.

Proces proti ubijalcu četnika Jovanovića-Lune

Se je pričel pred okrožnim sodiščem v Nišu. Obtoženi bivši policijski agent Stevan Protić trdi, da je rabil orožje v silobranu, ker je fudri Jovanović-Lune, ki ga je davil, vlekkel svoj revolver iz žepa. Protić je bil v policijski službi še do 20. maja in je obtožen tudi zaradi preprečevanja nekoga jetnika. Prej je bil gojenec vojne akademije, katero pa je moral, kakor trdijo zastopniki obtožbe, zapustiti zaradi nekakih nepoštenih dejanj. Zastopniki obtožbe trdijo, da je gojil osebno sovraštvo do pokojnega Jovanovića in da ga je hotel napasti nekoč pri neki nogometni tekmi. Obramba vse to pobija ter trdi, da je bil Jovanović-Lune usodnega dne vinjen, češ, da se je tudi pri obdukciji našla precejšnja količina vina v njegovem želodcu. Sodišče je razne predloge braniteljev in tožiteljev zavrnilo, vprašalo pa bo vojno akademijo, zakaj je bil izključen obtoženi Protić.

Sin je s pomočjo hlapca ubil očeta.

Nedavno se je zgodil zagonečen umor na cesti med Bačkim Petrovim selom in Starim Bečjem. Žrtve je bil bogat posestnik, 50-letni Milan Sladić. Po pričanju domačega hlapca sta Slavica napadla dva neznanca in ga ubila. Hlapec sam pa da se je rešil z begom. Ker je bilo hlapčevu pričanje zelo nerodno, so proti hlapcu uvelili preiskavo, ki je dovela do senzacionalnega rezultata. Ugotovila je, da je Milana Sladića ubil njegov sin Laza s pomočjo hlapca in da sta si oba dogovorjeni izmislija bajko o roparskem napadu. Oba sta bila aretirana.

Velika jeklarna v Zenici

Je ustavila delo in je na 14 dni 780 delavcem odpovedala službo. V velikem podjetju bo ostalo potem še par sto delavcev, ki bodo opravljali varnostno službo in izvrševali še neka leta manjša dela.

Prejšnja leta je bilo v tej jeklarni zaposlenih okrog 1200 delavcev. Obrat je ustavljen na nedoločen čas. Večje število odpuščenih delavcev bo morda zaposlil rudnik. Nekaj odpuščenih delavcev je doma sicer iz bližnjih vasi, veliko pa je tudi takih, ki ne bodo nikjer našli niti začasnega zavetja, kaj šele zaslužka.

Strahovita ljubavna tragedija.

V Sarajevu se je odigrala pretresljiva ljubavna tragedija. 27. letni železniški uslužbenec Bogdan Vasiljević je mel ljubavno razmeje z 20-letno Faniko Šnab, in hotel se je z njo poročiti, pa je bila dekličina mati odločno proti temu. Te dni zvečer je Bogdan srečal svojo izvoljenko in njeno mater in se začel z njima prerekati. Naenkrat je potegnil revolver in začel streljati za njima. Mater je ranih smrtonosno. Fanika pa tudi težko. Potem si je pognal kroglo v sence in obležal mrtve.

Mačeho ustrelil, da bi se drugim hiši boljše godilo.

V Novem Sadu je ustrelil 18. letni Ivan Paulečak svojo 32-letno mačeho Ružo, češ, da se bo drugim v hiši boljše godilo, ko mačhe ne bo več. Težko ranjeno ženo so prepeljali v bolnico.

Zastrupljenje z mesom.

V vasi Papadžu blizu Sarajeva se je zastrupilo z mesom bolnega vola več družin. Kmet Mata Benčan se je bal, da bi mu vol ne poginil, pa ga je zaklal in prodal meso sosedom. V strašnih mukah so umrli njegova sinova Ivan in Luka, njegova žena Ivka, njegova svačinja Joza in stara mati Zorka. Poleg tega se je zastrupilo še 18 vačanov, med njimi nekateri tako, da bodo težko ostali živi.

Na vrbo se je obesil.

Blizu Zagreba se je obesil zidarski mojster Dragan Korbelik. Mož je bil pijan; predno se je obesil na vrbo, je popil 2 del žganja. Zapustil je kratko poslovično pismo ki v njem pravi, da gre v smrt, ker se je naveličal življenja.

Dva detomora.

25-letno kmečko dekle Bara Matišić iz Ivanjece bli. Varaždina je umorila te dni že drugega svojega otročička. Prvega zločina ji niso mogli dokazati, zdaj so pa oblasti točno ugotovile, da je Bara rodila zdravega otroka in ga zadavila. Pet dni je skrivala trupelce v postelji, potem ga je pa zakopala na pokopališču.

Trije samomori.

40-letna Zorka Čolić iz vasi Jakupceve blizu Banjaluke je skočila v mlako in se zadušila. Domači so jo potegnili čez dva dni mrtvo iz blatne vode. V smrt je šla, ker jo je že več let razjedal rak. V Dardi na Hrvatskem sta si končala življenje invalid Jakob Ditrich, ki je bil znan kot velik pijanec. Kaj ga je pognalo v smrt, ni znano. Drugi samomorič je 69-letni Aleksander Kurel, oče 7 otrok. Obesil se je v kleti svoje hiše. Tudi on je bil velik pijanec. Zapustil je poslovično pismo, da naj sin misli nase, on se je pa obesil zaradi zeta in svoje hčere.

ZEMLJEVIDI

Stenski zemljevid Slovenije na močnim papirju s platnenimi preglobi 7.50

Pokrajni ročni zemljevidi:

Dravska Banovina 30
Slovensko Gorice, dravske pujske polje 30
Ljubljanska in mariborske oblasti 30
Fehorje, Korjak 30
Prekmurje in Međumurje 30

Canada 40
Združenih držav, veliki 40
Mali 15

Nova Evropa 50

Zemljevidi:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming, vsaki po 25
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — vsaki po 40

Naročilom je priložen denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Knjige pošiljamo poštne prosto

"GLAS NARODA"

216 W. 18 Street

NEW YORK

Sin s sekiro na očeta in mater.

V Dugiressi je navalil Ivan Šajnović v pijanosti z nožem in sekiro na svojega očeta in mater. Doma je začel najprej razgrajati in ko ga je oče posvaril, je pograbil sekiro in navalil nanj. Mati je kriknila, naj pomisli, kaj počne, sin se je pa obrnil in jo udaril s sekiro, da se je vsa okrvavljena zgrudila. Smrtno ranjeno so prepeljali v bolnico, sin je pa pobegnil v gozd in ga orožniki še niso našli.

Samomor brezposelnega delavca.

V Osijeku je bil 54-letni tovarniški delavec Peter Müller že mesec dni brez dela, kar je povzročalo domače prepire, ki so poglajali moža končno v smrt. Te dni zjutraj si je zabodel dolgo mizarsko šilo v prsa. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

NALOGA VRANICE

Vranica se da odstraniti iz telesa brez bistvene škode za organizem, a skoraj vedno nastopajo potem pojavi, ki nam dajejo vpogled v namene tega organa v gospodinjstvu telesa. Ti pojavi so n. pr. pomnožitev rdečih in belih krvnih teles, večja produkcija krvi po večjem delovanju kostnega mozga itd. Te spremembe trajajo povprečno dve leti, potem se v jetrih stvarjajo vranici podobno tkivo, ki prevzema funkcije tega organa in obnavlja normalne razmere v krvi. Novejša raziskavanja kažejo, da ima vranica nalogo zbirati že pokvarjene ali ostarele snovi krvi, a tudi kri samo na sebi. To kri, kakršnih 5 odstotkov celotne količine, zbira v posebnih predelih, ki se da do odpirati in zapirati. Pri krvavljenju oddaja vranica to kri telesu, tako da začasno neutralizira izgube.

Vranica urejuje nadalje delovanje kostnega mozga in ima sploti urejajoč pomen v telesu. V novejšem času so to lastnost izkoristili na ta način, da dajejo pacientom z belno povečanim številom krvnih teles vranice ekstrakste, na kar se število zmanjša in se bolnikovo stanje bistveno popravi. Vranice ekstraksti zdravim ljudem nič ne škodijo.

Važna je naloga vranice, da ščiti telo pred bakterijami in toksini, kar so izkoristili na ta način, da lečijo tuberkulozo z vranicnimi izvlečki. A to je seveda le sredstvo za podpiranje ostalega zdravljenja. Tudi na kožne bolezni ima vranica ugoden vpliv.

Ugotovili so, da je vranica v važnem medsebojnem razmerju s ščitnim žlezom in malimi obistni. Odstranitev vranice povzroči prevladovanje ščitne žleze, vranicni ekstraksti pa uplivajo tudi ugodno na količino sladkorja v krvi. Vranica vpliva dalje ugodno tudi pri odebilih kurah in mora vplivati tudi na

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TOVANJE

POZIV NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki se niso odzvali na poslani jim opomine prosimo, da po možnosti takoj poravnajo naročino. Ko mur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem onim, ki se ne bodo odzvali, bomo primorani vstaviti nadaljnjo pošiljanje lista.

Uprava "Glas Naroda"

O POŠTNIH GOLOBIH

Že za časa pete egiptске dinastije pred 5000 leti, ko so Evropo pokrivali še pragozdovi in močvirja, so gojili v Egiptu golobe kot domače ptice in tudi kralj Salomon je rabil poštne golobe. V Grčiji so prišli golobi iz Perzije. Tudi Grki in Rimljani so poznali poštne golobe. V srednjem veku je ustanovil sultan Nureddin Mahud golobno pošto v bagdaskem kalifatu, ki je trajala od l. 1150 do 1258; njegovi kršćanski sovražniki so bili zelo presenečeni, ker take naprave niso poznali. V Evropi so rabili poštne golobe v večji meri Holananci med vojnami. Tudi Napoleon je imel v svoji armadi mnogo poštne golobov.

Tekne poštne golobov kot sport so se razvijale že od leta 1880 v Belgiji. Belgija je v reji poštne golobov še sedaj na prvem mestu. Tudi med svetovno vojno so se golobi zelo dobro obnesli. Med ofenzivno na Meuse in v Argonah je preneslo 400 golobov 442 večino ma zelo važnih poročil. V svetovni vojni je sodelovalo 50.000 poštne golobov, med njimi 24.000 ameriških. Orientacijske sposobnosti golobov so poznali že stari Kitajci. V Grčiji so redili poštne golobe že za časa Aristotela. Najbolj razširjena je bila golobija pošta v Arabiji. Poštni golob preleti okrog 80 km na uro.

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

Na Hitrem Ekspresnem Parniku

PARIS

11. NOVEMBRA

5. Decembra — 20. Janjaria

CHAMPLAIN

26. Novembra — 23. Decembra

LAFAYETTE

5. Janjaria — 28. Janjaria

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za poljanila in polne liste vprašajte naše pooblašćene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA

JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Sine tamo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York City